

วารสาร [www.twitter.com/pr_rid](https://twitter.com/pr_rid)
 www.facebook.com/raorukholpratan

ข่าว ชลประทาน

www.rid.go.th

ปีที่ 21 ฉบับที่ 172 ประจำเดือน กรกฎาคม 2556

3

เรื่องจากปก
โครงการแก้มลิง
ของมูลนิธิชัยพัฒนา
หนองสมอไส

10

บุคคลชลประทาน
Check ความ Fit
กรมชลประทาน
สู่การบริหารจัดการน้ำ
ในอนาคต

16

เรื่องเล่าคนใช้น้ำ
กลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน
อ่างเก็บน้ำคลองวังบอน
สลายความขัดแย้ง-เพิ่มรายได้
ด้วยไฟৎหวาน
และมะนาวนอกฤดู

วารสารข่าวชลประทาน ปีที่ 21 ฉบับที่ 172 ประจำเดือนกรกฎาคม 2556 ก้าวย่างปีที่ 112 ของกรมชลประทาน หลังจากผ่านพ้นการนำเสนอภาพรวมการดำเนินงานในงานครบรอบวันสถาปนากรมชลประทานปีที่ 111 นับเป็นความสำเร็จที่สามารถเรียกความเชื่อมั่นและสร้างการรับรู้กับสิ่งที่กรมชลประทานได้ดำเนินการไปแล้วนั้น ซึ่งวารสารข่าวฯ ฉบับนี้ได้้นำเรื่องราวของกิจกรรมที่เกิดขึ้นในงานเพียงบางส่วนมาสอดแทรกไว้ในคอลัมน์ต่างๆ เช่น คอลัมน์บุคคลชลประทาน นำเสนอประเด็นการเสวนาเรื่อง Check ความ Fit กรมชลประทานสู่การบริหารจัดการน้ำในอนาคต คอลัมน์มุม KM นำเสนอภาพกิจกรรมของแต่ละหน่วยงานที่นำผลงานมาร่วมแสดงในครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ที่ไม่ได้มาร่วมงานมีโอกาสได้รับรู้ถึงกิจกรรมที่เกิดขึ้น รวมทั้งพลาดโอกาสชมเชื่อนที่ยกมาจำลองไว้ที่กรมชลประทาน ถนนสามเสนแห่งนี้

แม้จะมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบวารสารข่าวชลประทานใหม่ในบางส่วน แต่ความเข้มข้นของเนื้อเรื่องต่างๆ ยังคงเดิม สำหรับคอลัมน์เรื่องจากปกฉบับนี้ นำเสนอเรื่องราวดีๆ ในการสนองงานโครงการแก้มลิงของมูลนิธิชัยพัฒนา **หนองสมอใส** ซึ่งเป็นเรื่องของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพสูงสุด ที่ทรงดำเนินการเพื่อช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่จังหวัดลพบุรี เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และสำหรับคอลัมน์อื่นๆ ก็ยังคงความมีสาระชวนให้น่าติดตามอ่านเช่นเดิม

คณะผู้จัดทำ

เจ้าของ กรมชลประทาน ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300 **ที่ปรึกษา** นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ อธิบดีกรมชลประทาน **ว่าที่ร้อยตรี** ไพเจน มากสุวรรณ รองอธิบดีฝ่ายบริหาร **นายบุญสนอง สุชาติพงศ์** วิศวกรใหญ่ฯ ด้านวางแผน และโครงการ **บรรณาธิการอำนวยการ** นายธนา สุวิทธน ผู้อำนวยกำรสำนักส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน/โฆษกกรมชลประทาน **บรรณาธิการบริหาร** นางณภัทร เวียงค้ำมา **หัวหน้ากองบรรณาธิการ** นางสาวนิรมล ผ่องหมุน **โทร.** 0-2241-0965 **โทรสาร** 0-2243-6926 ผากข่าวประชาสัมพันธ์ได้ที่ **e-mail:** ridnews 2010@gmail.com

สารบัญ

3

เรื่องจากปก
โครงการแก้มลิงของมูลนิธิชัยพัฒนา
หนองสมอใส

6

ชลประทานทั่วไทย

10

บุคคลชลประทาน
Check ความ Fit กรมชลประทาน
สู่การบริหารจัดการน้ำในอนาคต

12

มุม KM
ชาว HM ร่วมใจแสดงศักยภาพ
การจัดการความรู้

14

ตามรอยพระอัจฉริยภาพ
โครงการอ่างเก็บน้ำคลองวังบอน
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

15

ล่องน้ำแลเขื่อน
เดินป่า ดูนก โยดั่วจากหน้าผา
ที่อ่างเก็บน้ำคลองวังบอน

16

เรื่องเล่าคนใช้น้ำ
กลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำคลองวังบอน
สลายความขัดแย้ง-เพิ่มรายได้
ด้วยไฟตงหวานและมะนาวนอกฤดู

18

น้ำเพื่อชีวิต
พระเอกแห่งลุ่มน้ำ

โครงการแก้มลิง ของมูลนิธิชัยพัฒนา หนองสมอใส

เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2556 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการของมูลนิธิชัยพัฒนา ตำบลหนองทรายขาวและตำบลพุดา อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี และเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรความก้าวหน้าการก่อสร้างโครงการแก้มลิงโคกสำโรง อำเภโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี และทรงประกอบพิธีเปิดป้ายโครงการแก้มลิงหนองสมอใส ตำบลบางคู และตำบลบางลี อำเภอท่าเรือ จังหวัดลพบุรี โดยมีนายสุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ อธิบดีกรมชลประทาน พร้อมผู้บริหารกรมชลประทาน นายพิเชษฐ ไพบูลย์ศิริ ผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรี พร้อมหัวหน้าส่วนราชการ ทหาร ตำรวจ ฝ่ายปกครอง ผู้นำท้องถิ่นและราษฎรในพื้นที่เฝ้ารับเสด็จฯ

หนองสมอใส โครงการแก้มลิง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

โครงการแก้มลิงหนองสมอใส นับเป็นตัวอย่างความสำเร็จของกรมชลประทานในการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อจัดการปัญหาด้านน้ำให้ราษฎรมีน้ำสำหรับอุปโภคบริโภคและการทำเกษตรได้อย่างต่อเนื่องในทุกช่วงฤดูกาล และเป็นหนึ่งในวิธีการพัฒนาสร้างแหล่งกักเก็บน้ำขนาดต่างๆ ให้กระจายออกไปอย่างทั่วถึงในทุกพื้นที่ทั่วประเทศ เพื่อให้ประชาชนได้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เพิ่มผลผลิตทางการเกษตร และใช้เป็นพื้นที่แก้มลิง

โครงการแก้มลิงหนองสมอใส เกิดขึ้นสืบเนื่องจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มูลนิธิชัยพัฒนาดำเนินการจัดทำแผนบริหารจัดการน้ำในพื้นที่โครงการแก้มลิงของมูลนิธิชัยพัฒนา จำนวน 4 แห่ง โดยมีโครงการแก้มลิงหนองสมอใสรวมอยู่ด้วย เพื่อให้สามารถบริหารจัดการน้ำได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยดำเนินการแล้วเสร็จเมื่อปี พ.ศ.2552 ทำให้สามารถกักเก็บน้ำได้สูงสุด 1,052,000 ลูกบาศก์เมตร ช่วยบรรเทาปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ใกล้เคียงได้ 5,000 ไร่ และเป็นแหล่งน้ำต้นทุนสำหรับการเพาะปลูกในฤดูแล้งได้อีกกว่า 3,000 ไร่ ส่งผลให้เกษตรกรมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สามารถผลิตข้าวเพิ่มขึ้นจากเดิม 80-85 กิโลกรัมต่อไร่เป็น 95-100 กิโลกรัมต่อไร่

ย้อนอดีต...หนองสมอใส

สำหรับความเป็นมาของโครงการแก้มลิงหนองสมอใสนี้ เกิดจาก ร.อ.สมพงษ์ โพธิ์เจริญ นายทหารผู้เกษียณอายุราชการ ราษฎรในพื้นที่ตำบลบางคู ได้ร่วมกับเพื่อนบ้านทำหนังสือถวายฎีกาผ่านไปทางสำนักราชเลขาธิการ ขอพระราชทานพระมหากรุณาธิคุณเพื่อดำเนินโครงการพัฒนาหนองน้ำสมอใส ซึ่งเป็นหนองน้ำสาธารณะที่ตื้นเขิน ให้เป็นอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ เพื่อช่วยให้ประชาชนมีน้ำไว้ใช้ทำการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง ซึ่งหนองน้ำธรรมชาติแห่งนี้เป็นที่ราชพัสดุ ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 280 ไร่เศษ โดยมีพื้นที่บางส่วนราว 160 ไร่ ถูกนายทุนนำไปทำสัญญาเช่าไว้กับกรมธนารักษ์จึงไม่สามารถดำเนินการใดๆ กับพื้นที่นี้ได้ กอปรกับพื้นที่โดยรอบเป็นที่นาลุ่ม ตัวหนองน้ำและที่นาโดยรอบยังมีคันกันน้ำคันคลองระบาย และทางหลวงแผ่นดินโอบล้อม ในช่วงฤดูฝนถ้าเกิดฝนตกหนักในพื้นที่จะเกิดน้ำท่วมเป็นประจำ แต่ด้วยสภาพของหนองน้ำที่ตื้นเขิน ในฤดูน้ำหลากจึงไม่สามารถทำหน้าที่เป็นแก้มลิงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และในฤดูแล้งที่บริเวณนี้ก็จะขาดน้ำทำนา

ร.อ.สมพงษ์และชาวบ้านส่วนหนึ่ง จึงได้ร่วมกันลงชื่อถวายฎีกาแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ต่อมาสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชกระแสในคราวประชุมคณะกรรมการมูลนิธิชัยพัฒนาเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2549 ให้จัดทำแผนบริหารจัดการน้ำในพื้นที่โครงการแก้มลิงของมูลนิธิชัยพัฒนาจำนวน 4 แห่ง โดยหนึ่งในนั้นมีโครงการแก้มลิงหนองสมอใสรวมอยู่ด้วย

จากหนองน้ำธรรมชาติพัฒนาเป็นแก้มลิงที่สมบูรณ์

ปัญหาใหญ่ๆ เกี่ยวกับการทำเกษตรกรรมมีอยู่ 2 เรื่อง คือ น้ำหลากกับน้ำแล้ง ฉะนั้นสิ่งสำคัญก็คือ การหาที่อยู่ที่เหมาะสมให้น้ำ ซึ่งในอดีตบริเวณที่ลุ่มต่ำภาคกลางเคยมีพื้นที่ริมแม่น้ำ ห้วย หนอง คลอง บึง ทำหน้าที่ช่วยรองรับน้ำในฤดูน้ำหลาก เสมือนเป็นแก้มลิงขนาดใหญ่ตามธรรมชาติ แต่ทุกวันนี้ประชากรหนาแน่นขึ้น มีการตั้งถิ่นฐานบ้านเรือน และขยายพื้นที่ทำการเกษตร จนพื้นที่แก้มลิงธรรมชาติขนาดใหญ่ซึ่งเคยเป็นที่อยู่ของน้ำในฤดูน้ำหลาก นับวันยิ่งเหลือน้อยลงเพราะกลายเป็นพื้นที่อยู่อาศัยและโรงงานอุตสาหกรรม เมื่อน้ำที่หลากลงมาจากภาคเหนือไม่มีที่อยู่หรือพื้นที่รองรับจึงเกิดปัญหา

การหาที่อยู่แห่งใหม่ให้น้ำหรือ "ทุ่งรับน้ำนอง" เพื่อให้เป็นที่อยู่ชั่วคราวของน้ำที่หลากมาจากภาคเหนือ เพื่อจะได้ช่วยตัดยอดน้ำส่วนเกินให้ลดลงไปบางส่วน ได้แก่ ทุ่งพิษณุโลก ทุ่งอ่างทอง และทุ่งท่าม่วง เป็นต้น ซึ่งหนองสมอใสอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลบางลี่และตำบลบางคู อำเภوتاวั่ง จังหวัดลพบุรี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ "ทุ่งรับน้ำนองท่าวั่ง" นับเป็นตัวอย่างหนึ่งที่ประสบความสำเร็จในการร่วมกันแก้ปัญหาระหว่างกรมชลประทานกับเกษตรกรในพื้นที่ ซึ่งประสบอุทกภัยเป็นประจำทุกปี

ประโยชน์สุข...แต่ปวงประชา

ประโยชน์ชัดเจนที่เกิดกับ **"โครงการแก้มลิงหนองสมอใส"** ไม่เพียงใช้เป็นแหล่งรองรับน้ำในฤดูฝนและฤดูน้ำหลาก เพื่อบรรเทาปัญหาน้ำท่วมกรุงเทพฯ และพื้นที่ใกล้เคียง หนองสมอใส 5,000 ไร่ ยังใช้ประโยชน์เป็นแหล่งน้ำเพื่อทำการเกษตรในฤดูแล้งได้อีก 3,000 ไร่ และยังกันพื้นที่เขตหนองไว้ประมาณ 30 ไร่ เพื่อจัดทำเป็นแปลงสาธิตปลูกผักปลอดสารพิษและพืชเศรษฐกิจบางชนิด และขยายผลไปยังเกษตรกรบริเวณรอบหนอง เพื่อเพิ่มรายได้ซึ่งนำไปสู่ความกินดีอยู่ดีของเกษตรกร

มีการจัดตั้งคณะทำงานบริหารโครงการฯ ประกอบด้วยตัวแทนจากหน่วยงานต่างๆ เช่น นายอำเภอท่าม่วง ผู้บริหารโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโคกกระเทียม โครงการชลประทานลพบุรี ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานเกษตรอำเภอท่าม่วง และตัวแทนเกษตรกรผู้ใช้น้ำหนองสมอใสให้เข้าไปมีส่วนร่วมสำคัญในคณะบริหารจัดการน้ำด้วยอย่างมีประสิทธิภาพ

โครงการแก้มลิงหนองสมอใส จึงเป็นตัวอย่างของความสำเร็จล่าสุดของกรมชลประทานในการดำเนินโครงการตามพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ในการพัฒนาพื้นที่ลุ่มต่ำ เพื่อเพิ่มผลผลิตให้แก่เกษตรกร และใช้เป็นพื้นที่แก้มลิงในการบรรเทาปัญหาจากน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นที่น่ายินดีไปกว่านั้นสำหรับความสำเร็จของโครงการในการเข้ามามีส่วนร่วมของเกษตรกรในบริเวณหนองสมอใส โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรวมกลุ่มในการบริหารจัดการและการใช้น้ำภายหลังการก่อสร้างแล้วเสร็จ เรียกได้ว่าเป็นโครงการที่มีคุณประโยชน์แก่ราษฎรในพื้นที่อย่างสมบูรณ์แบบ

หนองสมอใส เป็นหนองน้ำธรรมชาติในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโคกกระเทียม ในเขตความรับผิดชอบของสำนักชลประทานที่ 10 กรมชลประทาน มีพื้นที่อยู่ระหว่างพื้นที่คลองระบายใหญ่ชัยนาท-ป่าสัก 3 (แม่น้ำบางขาม) และคลองระบาย 1 ซ้าย ลพบุรี (คลองบางคู้) ด้วยสภาพของหนองน้ำในระยะแรกที่ดินขึ้น ทำให้ไม่สามารถเก็บกักน้ำได้เท่าที่ควร จึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้เป็นแก้มลิงที่สมบูรณ์และให้สามารถเก็บกักน้ำได้อย่างเต็มศักยภาพในช่วงฤดูฝน เพื่อช่วยบรรเทาปัญหาน้ำท่วมขังและอุทกภัยในพื้นที่ใกล้เคียง เป็นแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร เลี้ยงสัตว์ และเพาะขยายพันธุ์สัตว์น้ำ รวมถึงเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของชุมชน กรมชลประทานจึงได้ร่วมกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดลพบุรีและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องของจังหวัดลพบุรี ได้แก่ สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานประมงจังหวัด สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร และสำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนา ร่วมกันดำเนินการขุดลอกหนองและก่อสร้างอาคารบังคับน้ำ ควบคุมการเก็บน้ำและระบายน้ำในหนอง รวมทั้งปรับปรุงคูส่งน้ำเดิม เพื่อให้เป็นแหล่งรองรับน้ำที่เกินความต้องการของพื้นที่เพาะปลูกในฤดูฝน เพิ่มประสิทธิภาพในการระบายน้ำในพื้นที่ก่อนการเก็บเกี่ยวแก้ปัญหา น้ำท่วมและเก็บกักน้ำไว้ในช่วงฤดูแล้ง

ชลประทานทั่วไทย

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงติดตามความก้าวหน้าโครงการแก้มลิง จังหวัดลพบุรี

เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2556 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินยังพื้นที่ดำเนินงานโครงการแก้มลิงโคกสำโรง ตำบลโคกสำโรง อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี จากนั้นสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินยังพื้นที่การดำเนินงานโครงการแก้มลิงหนองสมอไส ตำบลบางคู และตำบลบางลี่ อำเภอลำลูกเกด จังหวัดลพบุรี ทรงรับฟังการบรรยายสรุปความเป็นมาของโครงการ และทรงประกอบพิธีเปิดป้ายโครงการฯ หลังจากนั้นทรงทอดพระเนตรผลการดำเนินงาน พร้อมกับทรงเยี่ยมกลุ่มผู้ใช้น้ำรวมถึงราษฎรในพื้นที่ โดยมีนายสุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ อธิบดีกรมชลประทาน นายบุญสนอง สุชาติพงศ์ วิศวกรใหญ่ที่ปรึกษา ด้านวางแผน และโครงการ ข้าราชการกรมชลประทาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงราษฎรในพื้นที่เฝ้ารับเสด็จฯ

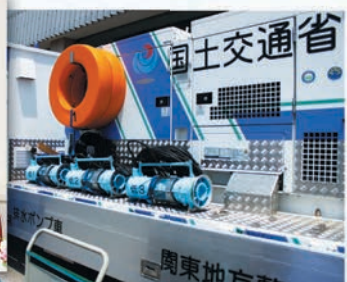

สขป.4 ร่วมต้อนรับคณะรัฐมนตรี ในการประชุม ครม.สัญจร ครั้งที่ 3 /56

นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี เป็นประธานเปิดการประชุมคณะรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการนอกสถานที่ ครั้งที่ 3 / 2556 ณ ห้องประชุม ชั้น 9 อาคาร 14 มหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดกำแพงเพชร เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2556 สำหรับในส่วนของการดำเนินโครงการชลประทานในเขตจังหวัดกำแพงเพชร ได้มีการเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการประชุมครั้งนี้ 3 โครงการ ได้แก่ งานปรับปรุงตาดคอนกรีตคลองสาย MC วังบัว งานขุดลอกคลองแม่ระกา และงานปรับปรุงระบบส่งน้ำฝายด่านใหญ่ เพื่อขออนุมัติในหลักการ และจะดำเนินการก่อสร้างเมื่อได้รับการอนุมัติงบประมาณแล้ว โดยมีนายบรรดิษฐ์ อินตะ ผู้อำนวยการโครงการชลประทานกำแพงเพชร เป็นตัวแทนสำนักชลประทานที่ 4 ให้การต้อนรับ

ร่วมลงนามสัญญาจ้าง ผ่านองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น

นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ อธิบดีกรมชลประทาน พร้อมด้วยนายชุมลาภ เตชะเสน วิศวกรชลประทานชำนาญการ ร่วมพิธีลงนามระหว่างกรมชลประทานกับบริษัท Maeda Corporation จำกัด ที่ประเทศญี่ปุ่น เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2556 สำหรับงานก่อสร้างประตูระบายน้ำคลองกระมังและหัตตรา ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นโครงการโดยองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่นหรือ JICA ได้ให้ความช่วยเหลือแบบให้เปล่าแก่รัฐบาลไทย (Grant Aid) เพื่อป้องกันพื้นที่ที่สำคัญทางด้านซ้ายของแม่น้ำป่าสักและแม่น้ำเจ้าพระยา และลงนามจัดซื้อจัดจ้างกับบริษัท Kubota Corporation จำกัด เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2556 ให้เป็นผู้ผลิตเครื่องสูบน้ำแบบเคลื่อนที่จำนวน 10 เครื่อง โดยมีผู้บริหารบริษัท CTI Engineering International จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่ปรึกษา ร่วมเป็นสักขีพยานในพิธีครั้งนี้

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ

เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จประทับแรม ณ อ่างเก็บน้ำห้วยเสนง

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จไปยังโครงการชลประทานสุรินทร์ (อ่างเก็บน้ำห้วยเสนง) จังหวัดสุรินทร์ เมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2556 เพื่อเสด็จเยี่ยมหน่วยแพทย์ มูลนิธิแพทย์อาสา สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (พอ.สว.) และราษฎร พร้อมทั้งพระราชทานของที่ระลึกแก่ กรรมการ อนุกรรมการ และอาสาสมัคร พอ.สว. ประจำจังหวัดสุรินทร์ บุรีรัมย์ นครราชสีมา สระแก้วและปราจีนบุรี ระหว่างวันที่ 3-10 มิถุนายน 2556 โดยมี นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ อธิบดีกรมชลประทาน ม.ล.อนุภาค ทองแถม ผู้อำนวยการสำนักชลประทานที่ 8 นายเจษฎา บุญสุยา ผู้อำนวยการโครงการชลประทานสุรินทร์ และข้าราชการเฝ้ารับเสด็จฯ

เจ้าหน้าที่จากกระทรวงทรัพยากรน้ำ

และชลประทานเนปาล

ดูงานด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน

นายโสภณ ธรรมรักษา วิศวกรใหญ่ฯ ด้านควบคุมการก่อสร้าง พร้อมด้วยคณะเจ้าหน้าที่จากสำนักบริหารโครงการ สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา สำนักส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ร่วมให้การต้อนรับคณะเจ้าหน้าที่ระดับสูงจากกระทรวงทรัพยากรน้ำและชลประทานแห่งรัฐบาลเนปาล นำโดย Mr.Siddhi Pratap.Khan, Deputy Director General, Department of Irrigation'GOV Nepal และได้จัดให้เข้ารับฟังการบรรยายสรุปเรื่อง **“การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการน้ำ”** โดย ดร.วชิราภรณ์ กำเนิดเพชร นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ สำนักส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2556 ณ ห้องประชุมกรมชลประทาน ชั้น 3 อาคารอำนวยการกรมชลประทาน กรุงเทพฯ

ตรวจราชการงานชลประทาน

ในเขตจังหวัดชัยภูมิ และเขื่อนโปร่งขุนเพชร

นายประสิทธิ์ สีโท วิศวกรใหญ่ที่ปรึกษาด้านวิศวกรรมโยธา ด้านสำรวจและหรือออกแบบ นายภูวนตร ทองรุ่งโรจน์ วิศวกรใหญ่ที่ปรึกษาด้านวิศวกรรมชลประทาน ด้านจัดสรรน้ำและบำรุงรักษา นายธีระชัย ขนเห็นชอบ ผช.ผค. 4 ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมโยธา ด้านวางแผน นายพงศกรณ์ สุวรรณพิมล ผช.อท. 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านที่ปรึกษาด้านอุทกวิทยา นายสุรสิทธิ์ อินทรประชา ผู้อำนวยการสำนักออกแบบวิศวกรรมและสถาปัตยกรรม ร่วมตรวจราชการงานชลประทานในเขตจังหวัดชัยภูมิ เพื่อเตรียมความพร้อมการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำโครงการลำสะพุง และตรวจงานโครงการเขื่อนโปร่งขุนเพชร เพื่อรับทราบปัญหา และตรวจงานแก้ปัญหาระบบส่งน้ำ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพัฒนากลุ่มน้ำชีตอนบน โดยมี นายประดิษฐ์ กลิมจิตร์ ผู้อำนวยการสำนักงานก่อสร้างที่ 13 นายสมชัย แต่งไทย ผู้อำนวยการส่วนวิศวกรรมบริหาร สำนักชลประทานที่ 6 และนายมนชัย สวัสดิ์วารี ผู้อำนวยการโครงการชลประทานชัยภูมิ ให้การต้อนรับและบรรยายสรุปการดำเนินงาน เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2556

ตรวจติดตามการบริหารและการจัดการพื้นที่โครงการห้วยโสมง

นายสุรัชย์ จิระสุรัตน์ ผู้อำนวยการสำนักงานก่อสร้างที่ 7 สำนักพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ กรมชลประทานให้การต้อนรับ พร้อมนำเสนอข้อมูลของโครงการห้วยโสมงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ให้แก่เจ้าหน้าที่จาก The International Union for Conservation of Nature (IUCN) เจ้าหน้าที่จากกระทรวงการต่างประเทศและกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช เพื่อตรวจติดตามการบริหารและการจัดการโครงการห้วยโสมงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดปราจีนบุรี ที่อาจส่งผลกระทบต่อพื้นที่อนุรักษ์ในมรดกโลกเขาใหญ่-ดงพญาเย็น เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2556

ทีมงานจัดการความรู้กรมชลประทาน Site Visit สป.2

ทีมงานจัดการความรู้กรมชลประทานเดินทางมา Site Visit ประจำปี 2556 ในเขตสำนักชลประทานที่ 2 เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2556 ณ โครงการชลประทานเชียงรายได้ โดยมีนายอรรถพงษ์ ฉันทานุมัติผู้เชี่ยวชาญสำนักชลประทานที่ 2 ประธานคณะกรรมการจัดการความรู้ให้การต้อนรับและบรรยายสรุปผลการดำเนินการจัดการความรู้ของสำนักชลประทานที่ 2 และในโอกาสนี้นายเพิ่มศักดิ์ คิดหมาย ผู้อำนวยการสำนักงานก่อสร้าง 6 (โครงการประแสร์) สำนักพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ รองประธานทีมงานจัดการความรู้กรมชลประทานได้ร่วมแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการความรู้กับบุคลากรของสำนักชลประทานที่ 2 เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้และปฏิบัติงานที่รับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

คณะทำงาน PMQA ร่วมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการครั้งที่ 2

กลุ่มพัฒนาระบบบริหารราชการร่วมกับส่วนฝึกอบรมสำนักบริหารทรัพยากรบุคคล จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 6-7 มิถุนายน 2556 ณ โรงแรม เดอะรอยัล เจมส์ กอล์ฟ รีสอร์ท จังหวัดนครปฐม มีเป้าหมายเพื่อจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการ Roadmap การพัฒนาองค์การรายการหมวด 1-7 โดยมีวิทยากรจากสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ ประกอบด้วย นายศุภชัย เมืองรักษ์ นายณัฐพัชร ลือประดิษฐ์พงษ์ ร่วมให้คำแนะนำในการระดมความคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมสัมมนาที่มีผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการกอง คณะทำงาน PMQA หมวดที่ 1-6 กรมชลประทาน ซึ่งผู้เข้าร่วมสัมมนาต่างมีความมุ่งมั่นในการระดมความคิดเห็นจนทำให้สามารถจัดทำแผนพัฒนาองค์กรประจำปี 2557-2560 ได้ตามเป้าหมาย

นายยุคล ลิ้มแหลมทอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ให้เกียรติมาเป็นประธานในพิธีเปิดงาน RID in year of Success, 2013 และได้ให้เกียรติมอบโล่ประกาศเกียรติคุณข้าราชการพลเรือนและลูกจ้างประจำดีเด่นประจำปี 2555 และมอบโล่รางวัลและเกียรติบัตรการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทานและฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาประจำปี 2556 รวมทั้งมอบรางวัลการจัดการความรู้ดีเด่นประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 (KM AWARD 2010) ซึ่งในช่วงเช้าคณะผู้บริหารกรมชลประทาน นำโดยนายเลิศจิโรจน์ โกวัฒนะ อธิบดีกรมชลประทาน พร้อมด้วยข้าราชการ เจ้าหน้าที่ ร่วมทำบุญตักบาตรพระสงฆ์จำนวน 111 รูป รวมทั้งการจัดกิจกรรมของสำนักชลประทานต่างๆ ที่จัดขึ้นในโอกาสวันครบรอบสถาปนากรมชลประทานปีที่ 111

บันทึกความทรงจำ RID in year of Success, 2013

Check ความ Fit

กรมชลประทานสู่การบริหารจัดการน้ำในอนาคต

ท่ามกลางสายฝนที่โปรยปรายมาในช่วงจัดงานครบรอบ 111 ปี กรมชลประทาน แต่ประชาชนและหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ก็ยังไม่ย่อท้อต่อความน่าสนใจของนิทรรศการที่จัดขึ้น โดยมุ่งเน้นที่ประเด็นคำว่า RID ซึ่งเป็นชื่อย่อของกรมชลประทาน หรือ Royal Irrigation Department **เริ่มที่โซน R (Royal Initiative):** นำเสนอความเป็นมาตั้งแต่รัชกาลที่ 5 จนถึงปัจจุบัน กับการทรงงานพัฒนาด้านชลประทานที่มีต่อพสกนิกรชาวไทย รวมทั้งโครงการพระราชดำริ 2,235 โครงการ สำหรับ **โซน I (Irrigation Mission for Thailand):** ผลงานและความภาคภูมิใจในการรับใช้แผ่นดิน นำเสนอความสำเร็จในการจัดหาและพัฒนาแหล่งน้ำ ตลอดจนวิวัฒนาการการชลประทานไทยตลอด 111 ปีที่ผ่านมา ทั้งด้านวิชาการ เทคโนโลยี เพื่อรับมือกับความท้าทายในอนาคต และ **โซน D (Department of Innovations):** สุดยอดนวัตกรรมงานชลประทาน นำเสนอองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนางานชลประทานของประเทศที่มาร่วมกับความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีการก่อสร้างและวิชาการ

งานครบรอบ 111 ปีครั้งนี้ ยังได้จัดเวทีเสวนาทางวิชาการเกี่ยวกับบทบาทของกรมชลประทานต่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และทิศทางของชลประทานในอนาคต ในเรื่อง Check ความ Fit กรมชลประทาน สู่การบริหารจัดการน้ำในอนาคต ซึ่งดำเนินรายการโดย นายกิตติสิงหาปัด พิธีกรจากสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 โดยได้รับเกียรติจากนายชัชวาล ปัญญาวาทีนันท์ รองอธิบดีกรมชลประทานฝ่ายวิชาการ และนายสุเทพ น้อยไพโรจน์ รองอธิบดีกรมชลประทานฝ่ายบำรุงรักษา ร่วมแสดงความคิดเห็นต่างๆ ดังนี้

นายชัชวาล ปัญญาวาทีนันท์
รองอธิบดีกรมชลประทาน
ฝ่ายวิชาการ

นายชัชวาล ปัญญาวาทีนันท์ รองอธิบดีกรมชลประทาน ฝ่ายวิชาการ กล่าวถึงก้าวหน้าที่สำคัญต่อไปหลังจากที่กรมชลประทานมีอายุครบ 111 ปี คือการประกาศที่จะเป็นองค์กรนำด้านการพัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ โดยจะให้พื้นที่ชลประทานมากติดอันดับ 1 ใน 10 ของโลก ซึ่งจะมีการพัฒนาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทานตามศักยภาพของกลุ่มน้ำให้เกิดความสมดุล และบริหารจัดการน้ำให้เพียงพอทั่วถึงและเป็นธรรม พร้อมกันนี้มุ่งเน้นการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการพัฒนาแหล่งน้ำ เพื่อลดกระแสความขัดแย้งในสังคม

ทั้งนี้ในปัจจุบัน ประเทศไทยมีความต้องการใช้น้ำทุกภาคส่วนประมาณปีละ 162,150 ล้านลูกบาศก์เมตร แต่มีแหล่งเก็บกักน้ำรวมทั้งประเทศเพียง 76,556 ล้านลูกบาศก์เมตร สามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่ชลประทานได้ประมาณ 28.4 ล้านไร่ แต่หากจะให้พื้นที่ชลประทานติดอันดับ 1 ใน 10 ของโลก จะต้องขยายพื้นที่ชลประทานให้ได้มากกว่า 60 ล้านไร่ หรือเพิ่มพื้นที่ชลประทานอีกประมาณ 31.6 ล้านไร่ และจะต้องพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อเพิ่มปริมาณการกักเก็บอีกไม่น้อยกว่า 22,867 ล้านลูกบาศก์เมตร

รองอธิบดีกรมชลประทานฝ่ายวิชาการกล่าวต่อว่า เพื่อให้เกิดการพัฒนาแหล่งน้ำและการขยายพื้นที่ชลประทานสำเร็จตามเป้าหมาย กรมชลประทานได้วางแผนพัฒนาแหล่งน้ำให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ในระดับต่างๆ เช่น การพัฒนาอ่างเก็บน้ำ การพัฒนาฝาย ประตูระบายน้ำ สถานีสูบน้ำ แหล่งน้ำที่จะเป็นแก้มลิง โครงการขุดน้ำและชลประทานสำหรับไร่นา และโครงการพัฒนาระบบระบายน้ำขนาดใหญ่

นายกิตติ สิงหาปัด พิธีกร ได้สอบถามถึงความเป็นไปได้ต่อการสร้างเขื่อนแก่งเสือเต้น นายสุเทพ น้อยไพโรจน์ รองอธิบดีกรมชลประทาน ฝ่ายบำรุงรักษา ได้แสดงความเห็นว่าการกักเก็บน้ำต้นทุนนั้นมีความจำเป็น สถานการณ์และเวลาได้เปลี่ยนแปลงไปแล้ว ซึ่งปัจจุบันมีเทคโนโลยีต่างๆ ที่ทันสมัยสามารถลดการใช้พื้นที่ขนาดใหญ่และมีกระบวนการทำความเข้าใจกับประชาชนที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนให้เห็นความสำคัญของการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ ด้วยกระบวนการบริหารจัดการน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อทำให้เกิดประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรมและการป้องกันน้ำท่วม

นายสุเทพ น้อยไพโรจน์
รองอธิบดีกรมชลประทาน
ฝ่ายบำรุงรักษา

"หากสามารถดำเนินการได้ตามแผนการพัฒนาทั้งหมด จะขยายพื้นที่ชลประทานได้ทั้งสิ้นประมาณ 34.04 ล้านไร่ เมื่อรวมกับการพัฒนาที่มีอยู่ในปัจจุบัน จะทำให้ประเทศไทยมีแหล่งเก็บกักน้ำเท่ากับ 102,971 ล้านลูกบาศก์เมตร หรือประมาณร้อยละ 52 ของปริมาณน้ำท่าของประเทศ มีพื้นที่ชลประทาน 62.4 ล้านไร่ ครอบคลุมพื้นที่ที่มีศักยภาพการชลประทานทั้งหมด นอกจากนี้ยังสามารถพัฒนาพื้นที่เกษตรน้ำฝนที่อยู่นอกพื้นที่ศักยภาพการชลประทานได้อีก 2.4 ล้านไร่ โดยกรมชลประทานมุ่งให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการเพื่อประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด"

รองอธิบดีกรมชลประทานฝ่ายวิชาการยังให้ความเห็นต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศกับการเกิดภัยพิบัติต่างๆ ที่เกิดขึ้นในอนาคตนั้น มีแนวโน้มความรุนแรงเพิ่มขึ้น ดังนั้นในปีที่กรมชลประทานอายุครบ 111 ปี จึงได้เตรียมมาตรการรับมือภัยพิบัติต่างๆ โดยได้ติดตั้งระบบสื่อสารเครือข่ายไร้สาย (Wireless Mesh Network) ที่สมบูรณ์แบบและยาวที่สุดในโลก ซึ่งระบบนี้สามารถส่งข้อมูลและกล้องตรวจจับภาพสถานการณ์น้ำ ณ เวลาจริงอย่างต่อเนื่อง (Real Time) เป็นเครือข่ายของระบบคอมพิวเตอร์เครือข่ายแรกที่สามารถส่งภาพผ่านระบบภาพวิดีโอไร้สายความเร็วสูง ได้สัญญาณภาพที่มีความละเอียดสูงเชื่อถือได้ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการติดตามสถานการณ์น้ำ จึงเห็นความสำคัญของระบบแจ้งเตือนภัยจากน้ำหลากล่วงหน้า และวางแผนการบริหารจัดการน้ำ รวมทั้งเผยแพร่ข้อมูลสู่

สาธารณะผ่านอินเทอร์เน็ต ซึ่งจะทำให้ประชาชน หน่วยงานภาครัฐต่างๆ และกรมชลประทานสามารถดูแลความปลอดภัย และติดตามสถานการณ์ในพื้นที่ที่มีแนวโน้มน้ำหลากได้ตลอดเวลา โดยขณะนี้ได้ติดตั้งระบบดังกล่าวในพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยาแล้ว และกำลังขยายไปยังลุ่มน้ำอื่นๆ

นอกจากนี้กรมชลประทานยังได้ให้ความสำคัญในเรื่องแผ่นดินไหวอีกด้วย เพราะมีแนวโน้มเกิดขึ้นบ่อยครั้ง โดยได้ทำการติดตั้งอุปกรณ์ตรวจวัดคลื่นแผ่นดินไหว เพื่อติดตามหาข้อมูลแผ่นดินไหวที่เกิดขึ้นแต่ละครั้ง นำมาวิเคราะห์หาขนาดและค่าความเร่งที่กระทำต่อเขื่อน ให้ทราบว่าค่าความเร่งที่กระทำต่อเขื่อนนั้นเกินกว่าค่าความเร่งที่ใช้ในการออกแบบเขื่อนเพื่อรองรับแผ่นดินไหวหรือไม่ ถ้าพบว่าค่าความเร่งที่ตรวจวัดได้มีค่าเกินกว่าที่ได้ออกแบบเพื่อรองรับแผ่นดินไหวไว้ จะได้หามาตรการในการป้องกันเขื่อนจากการเกิดภัยพิบัติจากแผ่นดินไหวต่อไป ซึ่งท่านรองอธิบดีทั้งสองได้ให้ความหวังว่าจะได้รับการสนับสนุนงบประมาณและกำลังคนในการพัฒนางานชลประทานของประเทศให้ตอบสนองต่อความต้องการใช้น้ำของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะภาคเกษตรกรรมที่เป็นหลักของประเทศทั้งในปัจจุบัน และอนาคต

การเสวนาถึงทิศทางของกรมชลประทานที่นำเสนอ น่าจะเป็นข้อมูลที่ทำให้ประชาชนลดความวิตกกังวลเรื่องของการน้ำ โดยเฉพาะเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ของปี 2554 สำหรับหน่วยงานที่มีภาระหน้าที่โดยตรงอย่างกรมชลประทาน ซึ่งได้ดำเนินการป้องกันและแก้ปัญหาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการคิดค้นนวัตกรรมความรู้งานชลประทานตลอด 111 ปี การสร้างความเชื่อมั่นถึงก้าวต่อไปในอนาคตที่จะทำให้ประเทศไทยมีพื้นที่ชลประทานมากติดอันดับ 1 ใน 10 ของโลก ไม่ใช่แค่บทพิสูจน์ความสำเร็จแต่เป็นความมุ่งมั่นที่ทำให้คนไทยมีน้ำใช้อย่างบริบูรณ์นั่นเอง

“RID in year of Success”

ชาว KM รวมใจแสดงศักยภาพการจัดการความรู้

KM Day 2013 กิจกรรมที่จัดขึ้นในงานวันคล้ายวันสถาปนากรมชลประทาน ครบรอบปีที่ 111 ระหว่างวันที่ 12-14 มิถุนายน 2556 ที่ทุกสำนัก/กองในกรมชลประทานให้ความร่วมมืออย่างดียิ่ง รวมทั้งมีการจัดเวทีเสวนาภายใต้บรรยากาศของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความสนุกสนาน ตลอดจนความรักและความสามัคคีของชาวชลประทานที่ได้แสดงออกมาอย่างเป็นรูปธรรม ผ่านความสำเร็จของกิจกรรมที่นำเสนอในรูปแบบของการจัดนิทรรศการไว้ในแต่ละบูธ ซึ่งความสำเร็จเหล่านี้ จะเป็นองค์ความรู้และย้อนกลับไปสู่พี่น้องชาวชลประทาน เพื่อทำให้เกิดความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติราชการให้บรรลุเป้าหมายได้ด้วยการบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดกิจกรรมครั้งนี้ประกอบด้วย 3 กิจกรรมหลัก ได้แก่ การมอบโล่รางวัลด้านการจัดการความรู้ดีเด่นประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 กิจกรรม KM Activities on Stage และกิจกรรมการจัดนิทรรศการ Department of Innovation

ทุกสำนัก/กองต่างนำองค์ความรู้ของแต่ละหน่วยงานมานำเสนอตั้งแต่วันที่ 12 มิถุนายน 2556 จนถึงวันที่ 14 มิถุนายน 2556 รวม 3 วันทำการ มีบุคลากรกรมชลประทาน พร้อมด้วยตัวแทนกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน เกษตรกร นักเรียน นักศึกษา ตลอดจนประชาชนที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละบูธ และปี 2556 นี้ กองพัสดุได้รับรางวัลหน่วยงานการจัดนิทรรศการดีเด่น โดยการนำเสนอ เกร็ดความรู้ในการจัดหาและจัดซื้อจัดจ้างผ่านการนำเสนอของตัวละครเรื่องแม่น้ำแคว ซึ่งสร้างสีสันให้กับงาน ครึ่งนี้มากทีเดียว แต่องค์ความรู้ที่ทุกสำนัก/กองที่นำมาเสนอนั้นก็ยังมีที่น่าสนใจไม่น้อย เช่น บูธของสำนักชลประทานที่ 14 นำเสนอโมเดลจำลองระบบควบคุมการเปิด-ปิดประตูระบายน้ำด้วยการสั่งการทางไกลและยานบังคับวิทยุ เพชรเวหา เพื่อเก็บข้อมูลถ่ายภาพทางอากาศ บูธของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร นำเสนอถึงระบบคลาวด์ (Cloud) ซึ่งเป็นรูปแบบบริการใช้ทรัพยากรคอมพิวเตอร์ร่วมกับผู้อื่นในรูปแบบเครือข่าย บูธของสำนักชลประทานที่ 1 นำเสนอเรื่องตะบันน้ำ “ไฮดรอลิคแรม” อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บูธของสำนักชลประทานที่ 2 นำเสนอนิทรรศการขั้นตอนการจัดทำแผนที่น้ำท่วม และบูธของสำนักชลประทานที่ 3 นำเสนอการพัฒนาเทคโนโลยีวิธีเจียจานติสเบรก

สำหรับท่านที่พลาดโอกาสการเข้าร่วมกิจกรรมครั้งนี้ ยังมีโอกาสที่จะรับรู้ถึงองค์ความรู้เหล่านี้ได้จาก วารสารข่าวชลประทานในฉบับต่อไป โดยทางกองบรรณาธิการจะนำเรื่องราวแต่ละองค์ความรู้มานำเสนอให้อ่านกันอีกครั้ง

โครงการอ่างเก็บน้ำคลองวังบอน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

รับเนื่องจากเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2537 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรบริเวณที่จะสร้างอ่างเก็บน้ำคลองสี่เสียด ตำบลหนองแสง อำเภอปากพลี อ่างเก็บน้ำคลองวังบอน (คลองยาง) ตำบลนาหินลาด อำเภอปากพลี อ่างเก็บน้ำบ้านวังม่วง ตำบลนาหินลาด อำเภอปากพลี และอ่างเก็บน้ำคลองกลาง ตำบลนาหินลาด อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก ได้พระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับงานชลประทาน โดยให้เร่งศึกษาในรายละเอียดและวางแผนดำเนินการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กและขนาดกลางตามแถบที่ราบเชิงเขาในเขตจังหวัดนครนายก และปราจีนบุรี เพื่อช่วยเหลือราษฎรบริเวณที่ราบเชิงเขาที่ขาดแคลนน้ำใช้ทำการเกษตรทุกปี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในฤดูแล้ง ส่วนฤดูฝนมีน้ำท่วมไหลหลากทิ้งไปโดยเปล่าประโยชน์ โครงการแรกที่ทรงดำเนินการ ได้แก่ อ่างเก็บน้ำคลองสี่เสียด อ่างเก็บน้ำคลองวังบอน (คลองยาง) และอ่างเก็บน้ำคลองกลาง แล้ววางแผนดำเนินการก่อสร้างโครงการอื่นๆ ที่เหมาะสมตามแถบเชิงเขาโดยตลอด เพื่อให้พื้นที่ราบเชิงเขาและพื้นที่ราบระดับสูงตอนบนได้รับน้ำจากอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก และขนาดกลางเหล่านี้ ส่วนพื้นที่ตอนล่างจะได้รับน้ำจากเขื่อนเก็บกักน้ำนครนายกที่บ้านท่าด่าน ซึ่งเป็นโครงการขนาดใหญ่ที่กำลังจะดำเนินการก่อสร้างต่อไป

เนื่องจากโครงการอ่างเก็บน้ำคลองวังบอน เป็นหนึ่งในโครงการเร่งด่วนอันดับแรกตามรายงานการประชุมเรื่องโครงการพัฒนาแหล่งน้ำช่วยเหลือพื้นที่ราบเชิงเขา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนครนายก เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2537 ณ ห้องรองอธิบดีกรมชลประทาน ฝ่ายก่อสร้าง ต่อมาฝ่ายวางแผนโครงการ 3 ได้รับแผนที่สำรวจบริเวณอ่างฯ และบริเวณพื้นที่โครงการ จึงได้พิจารณาจัดทำรายงานวางโครงการขึ้นโดยเร่งด่วนเป็นกรณีพิเศษ ปัจจุบันก่อสร้างแล้วเสร็จในปี พ.ศ.2546 เป็นเขื่อนดิน มีอาคารประกอบ ถนนเข้าหัวงาน ที่ทำการบ้านพักชั่วคราวและระบบท่อส่งน้ำ ราคาของโครงการทั้งสิ้น 237,039,200 บาท

ปัจจุบันประชาชนได้ใช้ประโยชน์ คือ

1. ส่งน้ำช่วยเหลือพื้นที่เพาะปลูกในฤดูฝน ให้แก่พื้นที่เพาะปลูกของราษฎรบริเวณโครงการอ่างเก็บน้ำคลองวังบอน ตำบลนาหินลาด อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก และตำบลเนินหอม อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี ประมาณ 2,270 ไร่ (ประชากร 592 คน 5 หมู่บ้าน 148 ครัวเรือน) รวมทั้งช่วยบรรเทาอุทกภัย
2. ส่งน้ำช่วยเหลือพื้นที่เพาะปลูกพืชไร่ฤดูแล้งให้แก่พื้นที่ในเขตโครงการฯ ได้ประมาณ 500 ไร่
3. สามารถส่งน้ำลงสู่ลำน้ำเดิม ซึ่งจะอำนวยความสะดวกพื้นที่เพาะปลูกที่ตั้งอยู่บริเวณท้ายอ่างเก็บน้ำคลองวังบอน ตลอดลำน้ำคลองยาง ไปจนถึงฝายคลองยาง และประตูดระบายน้ำคลองยาง ประมาณ 4,000 ไร่
4. เพื่อเป็นแหล่งแพร่ เพาะและขยายพันธุ์ปลาน้ำจืด รวมทั้งเป็นแหล่งจับปลา ทำให้ราษฎรมีรายได้เพิ่มขึ้น
5. เป็นแหล่งท่องเที่ยวและพักผ่อน

วันเดียว...ก็เที่ยวได้ ที่โครงการอ่างเก็บน้ำคลองวังบอนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลนาหินลาด อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก ซึ่งกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำคลองวังบอน ชลประทาน จังหวัดนครนายก และเจ้าหน้าที่กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ได้ร่วมกันพัฒนาปลูกต้นไม้ จัดทำเส้นทางศึกษาธรรมชาติ และปล่อยพันธุ์ปลาบริเวณพื้นที่ห้วยนางอ่างเก็บน้ำคลองวังบอน ปัจจุบันกลายเป็นแหล่งพักผ่อนทั้งของคนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวที่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ

อ่างเก็บน้ำคลองวังบอน ห่างจากจากตัวเมืองนครนายกใช้ทางหลวงหมายเลข 33 เลี้ยวซ้ายก่อนถึง อำเภอปากพลี (เส้นทางไปน้ำตกวังม่วง) ระยะทางประมาณ 24 กิโลเมตร บริเวณรอบอ่างเก็บน้ำเป็นพื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ซึ่งยังคงความอุดมสมบูรณ์ เหมาะสำหรับการพักผ่อนหย่อนใจ และทำกิจกรรมด้านการท่องเที่ยว เช่น พายเรือแคนูหรือคายัค ชมน้ำตกยายเกา หรือเดินเที่ยวเส้นทางศึกษาธรรมชาติ หากไม่รีบกลับบ้านอาจรอชมพระอาทิตย์ตกที่บริเวณเขื่อนห้วยนาง หรืออาจแวะไหว้พระ ชมรอยพระพุทธรบาทที่ทางวัดพระธรรมขันธได้สร้างมณฑปสวยงามครอบไว้ แล้วแวะหาซื้อผลไม้ตามสวนเป็นของฝาก...ก็ไม่ว่ากัน

สำหรับทริปการมาโดยตัวที่น้ำตกของคนใจกล้าก็จะมีแพคเกจ "รอยตัว 4 ผา 5 น้ำตก" คือผสมผสานระหว่างกิจกรรมผจญภัย 3 รูปแบบ ได้แก่ รอยตัวจากหน้าผา เดินป่า และพายเรือแคนูเลียบลำน้ำ โดยเริ่มที่เส้นทางน้ำตกธารรัตนา ซึ่งประกอบไปด้วยหน้าผา 4 แห่งและน้ำตก 5 แห่ง รอยตัวลงสู่อ่างเก็บน้ำวังบอน และพายเรือแคนูเข้าฝั่งอีก 800 เมตร รวมระยะทางการเดินทางประมาณ 4.5 กิโลเมตร สำหรับท่านที่สนใจทริปนี้ต้องดำเนินการติดต่อล่วงหน้า โดยสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ กลุ่มบริหารการใช้น้ำ อ่างเก็บน้ำคลองวังบอนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลนาหินลาด อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก โทร. 089 402 6535 นางสุภาพร วันพนม รองประธานกลุ่มบริหารการใช้น้ำ (นครนายก)

กลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำคลองวังบอน สลายความขัดแย้ง-เพิ่มรายได้ ด้วยไฟฟ้าหวานและมะนาวนอกฤดู

“โครงการอ่างเก็บน้ำคลองวังบอน (คลองยาง) มีพื้นที่ดำเนินการอยู่ที่บ้านวังบอน หมู่ที่ 7 ตำบลนาหินลาด อำเภอบางพลี จังหวัดนครนายก ได้รับพระมหากรุณาธิคุณในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อมุ่งส่งเสริมพัฒนาอาชีพ การศึกษาและคุณภาพชีวิตให้ราษฎรมีวิถีชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งตั้งแต่แรกเริ่มเมื่อก่อสร้างอ่างเก็บน้ำคลองวังบอนเสร็จ มีการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่รับประโยชน์ทั้งสองจังหวัด คือจังหวัดนครนายก และจังหวัดปราจีนบุรี แต่ก็มีกลุ่มไม่ค่อยได้รับความร่วมมือในการบริหารจัดการน้ำร่วมกันและเกิดข้อขัดแย้งกันในเรื่องการใช้น้ำอยู่เป็นประจำ แต่เมื่อกรมชลประทานนำรูปแบบการบริหารจัดการน้ำร่วมกันมาใช้ก็ทำให้ความขัดแย้งที่เคยเกิดขึ้นหมดไปกลายเป็นความร่วมมือ ร่วมใจกันบริหารจัดการน้ำต้นทุนแห่งนี้” ประธานคณะกรรมการบริหารกลุ่มผู้ใช้น้ำอ่างเก็บน้ำคลองวังบอน นายเกียรติศิริวัฒนภัทรฯ ซึ่งปัจจุบันยังดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเนินหอมอยู่ด้วย ได้เปิดประเด็นถึงความเป็นมาของโครงการ ซึ่งแม้ว่าจะเกิดปมขัดแย้งบ้าง แต่ก็สามารถขจัดปัญหาได้ด้วยการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำ

ขณะที่นายพิรพงษ์ เอี่ยมไผ่ นายช่างชลประทานชำนาญงานโครงการชลประทานนครนายก บอกเล่าเรื่องราวเพิ่มเติมว่า “ระยะแรกภายหลังการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำคลองวังบอนเสร็จในปี พ.ศ. 2542 และระบบส่งน้ำแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2546 เกษตรกรที่อยู่ในพื้นที่รับประโยชน์จากอ่างเก็บน้ำคลองวังบอน ทั้งที่หมู่ที่ 4 และหมู่ที่ 7 ตำบลนาหินลาด อำเภอบางพลี จังหวัดนครนายก และท้องที่หมู่ที่ 12 13 14 และ 15 ตำบลเนินหอม อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี ได้รวมตัวกันจัดตั้งเป็นกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำคลองวังบอนอย่างไม่เป็นทางการ เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2547 โดยมีสมาชิกของกลุ่มเริ่มต้นจำนวน 94 คน กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่รับประโยชน์ของทั้ง 2 จังหวัดคือ จังหวัดนครนายกและจังหวัดปราจีนบุรี มักไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการบริหารจัดการน้ำร่วมกัน รวมทั้งเกิดข้อขัดแย้งในเรื่องการใช้น้ำอยู่เป็นประจำ โครงการชลประทานนครนายกจึงประสานความร่วมมือ โดยนำกระบวนการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำมาใช้โดยบูรณาการร่วมระหว่างเจ้าหน้าที่ชลประทานกับเกษตรกร และระหว่างเกษตรกรจังหวัดนครนายกกับจังหวัดปราจีนบุรีด้วยตนเองให้มีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมกันแก้ไขปัญหาและร่วมกันตัดสินใจในการบริหารจัดการน้ำ”

ประธานคณะกรรมการบริหารกลุ่มผู้ใช้น้ำอ่างเก็บน้ำคลองวังบอน บอกเล่าเรื่องราวต่ออีกว่า โครงการชลประทานนครนายกได้เข้ามาสนับสนุนการดำเนินการตั้งแต่การจัดให้มีเวทีประชาคม จัดประชุมเกษตรกรเพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดตั้งเป็นกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำคลองวังบอนและชี้แจงให้เกษตรกรทราบถึงความจำเป็นของการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน ต่อจากนั้นจึงจัดให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำคลองวังบอน รวมทั้งเชิญหัวหน้าส่วนราชการมาให้คำแนะนำและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางวิชาการให้กับเกษตรกร เพื่อร่วมกันจัดทำระเบียบข้อบังคับของกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำคลองวังบอน และยังจัดให้มีกิจกรรมร่วมกันพัฒนาปลูกต้นไม้ พัฒนาพื้นที่ห้วยงานอ่างเก็บน้ำและระบบส่งน้ำ และปล่อยพันธุ์ปลาบริเวณพื้นที่ห้วยงานอ่างเก็บน้ำคลองวังบอนเพื่อใช้เป็นแหล่งขยายพันธุ์ตามธรรมชาติในวันสำคัญๆ เป็นประจำ

นายเกียรติ ศิริวัฒน์ภัทร
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเนินหอม

นายพิรพงษ์ เอี่ยมไผ่
นายช่างชลประทานชำนาญงานโครงการชลประทานนครนายก

นางสุภาพร วันพนม
รองประธานคณะกรรมการบริหารกลุ่มผู้ใช้น้ำจังหวัดนครนายก

สำหรับกิจกรรมของกลุ่มที่นับเป็นตัวอย่างความสำเร็จคือการจัดให้มีการประชุมปีละ 2 ครั้ง เพื่อปรึกษาหารือและกำหนดกรอบแนวทางการใช้น้ำในช่วงฤดูแล้งร่วมกัน ให้มีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมแรกเข้าและรายปีจากสมาชิกผู้ใช้น้ำร่วมกัน กำหนดมาตรการสำคัญและระเบียบข้อบังคับกลุ่มบริหารการใช้น้ำอ่างเก็บน้ำ และประเด็นสำคัญๆ ที่ร่วมกันกำหนดคือ หากสมาชิกผู้หนึ่งผู้ใดไม่ปฏิบัติตามกรอบการใช้น้ำ ซึ่งที่ประชุมได้ร่วมกันกำหนดไว้ คณะกรรมการกลุ่มจะมีหนังสือแจ้งเตือนเป็นลายลักษณ์อักษร 2 ครั้ง และหากยังเพิกเฉยจะถูกตัดสิทธิ์การใช้น้ำ และขาดสมาชิกภาพของกลุ่ม ซึ่งหากสมาชิกที่กระทำความผิดข้อบังคับ ฝ่าฝืนไม่ยอมให้ปรับ เมื่อคณะกรรมการมีมติให้ตัดสิทธิ์การใช้น้ำและขาดสมาชิกภาพของกลุ่ม การกลับเข้ามาเป็นสมาชิกใหม่จะต้องถูกปรับเป็น 10 เท่าของค่าสมาชิกแรกเข้า และหากสมาชิกหรือบุคคลใดทำลายสิ่งก่อสร้าง ทรัพย์สินของกลุ่มหรือของทางราชการจะต้องชดใช้ตามราคาความเสียหายให้กับกลุ่ม และจะถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย รวมทั้งหากผู้ใดที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของกลุ่มได้ดำเนินการอื่นใดที่ฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของกลุ่มจะต้องถูกดำเนินคดีตามกฎหมายเช่นกัน ซึ่งได้กำหนดไว้ในระเบียบข้อบังคับการใช้น้ำร่วมกันของสมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำแห่งนี้

ภายใต้การยอมรับกฎกติกาตามที่สังคมช่วยกันกำหนดนี้ ทำให้เกษตรกร 2 จังหวัดอยู่ร่วมกันและนำน้ำต้นทุนมาสร้างให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเองและชุมชน ซึ่งนางสุภาพร วันพนม รองประธานคณะกรรมการบริหารกลุ่มผู้ใช้น้ำ จังหวัดนครนายก กล่าวถึงเรื่องนี้เพิ่มเติมอีกว่า ปัจจุบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำประโยชน์ไม่มีข้อขัดแย้งกันอีกเลยและยังมีน้ำใช้เพื่อการบริโภคอุปโภคเพื่อการเกษตรตลอดทั้งปี โดยเฉพาะสามารถนำน้ำไปใช้เพื่อผลิตไม้ต่งหวานและมะนาวนอกฤดู เป็นผลผลิตที่สร้างชื่อเสียงให้กับชุมชนแห่งนี้ไปแล้วและยังทำให้เกษตรกรมีรายได้เสริมเพิ่มขึ้นได้อีกด้วย

พระเอกแห่งลุ่มน้ำ

111 ปี กรมชลประทาน จำเป็นต้องกล่าวถึงอุข้าวของลุ่มน้ำเจ้าพระยา

แม้โครงการพัฒนาทุ่งเจ้าพระยาใหญ่ หรือสกิมชยันท ภายใต้การศึกษาของ มร.เย โฮมัน วันเดอร์ไฮเต เจ้ากรมคลองคนแรกในรัชกาลที่ 5 จะไม่สามารถผลักดันให้ก่อสร้างเขื่อนทดน้ำปิดลำนน้ำเจ้าพระยาเพื่อยกระดับน้ำด้านเหนือให้สูงขึ้น แล้วส่งน้ำไปตามพื้นที่สองฝั่ง แต่เขื่อนเจ้าพระยาก็ยังคงเป็นพลูแห่งความหวังในการพัฒนาลุ่มน้ำเจ้าพระยาเป็นแหล่งปลูกข้าวเพื่อการส่งออก

จวบจนถึงรัชกาลปัจจุบัน เขื่อนเจ้าพระยาได้ก่อสร้างเป็นผลสำเร็จกลายเป็นแม่แบบในการพัฒนาเขื่อนทดน้ำอีกหลายแห่ง เช่น เขื่อนเพชรบุรี จ.เพชรบุรี เขื่อนนเรศวร จ.พิษณุโลก เขื่อนแม่กลอง จ.กาญจนบุรี เขื่อนผาจุก จ.อุตรดิตถ์ ที่กำลังก่อสร้าง ไม่เว้นกระทั่งเขื่อนพระราม 6 จ.พระนครศรีอยุธยา เขื่อนทดน้ำแห่งแรกของประเทศไทยที่สร้างปิดกั้นลำนน้ำป่าสักในรัชกาลที่ 6 ล้วนมีรากฐานแนวคิดเดียวกับเขื่อนเจ้าพระยาทั้งสิ้น

การก่อสร้างเขื่อนเจ้าพระยาต้องอาศัยเงินกู้จากธนาคารโลก 18 ล้านเหรียญสหรัฐ ประมาณ 360 ล้านบาท กรมชลประทานยุคนั้นมี ม.ล.ชูชาติ กำภู เป็นอธิบดี และเป็นบุคคลเดียวกันที่ได้รับการขนานนามเป็น **“บิดาแห่งชลกร”** หมายถึงผู้เป็นใหญ่แห่งนายช่างชลประทาน อันเนื่องมาแต่ความเสียสละทุ่มเททำงานอย่างไม่รู้เหน็ดเหนื่อย และก่อร่างสร้างฐานงานชลประทานไทยให้ยิ่งใหญ่เกรียงไกรจนถึงทุกวันนี้

นายจาริน อัดทะโยธิน อธิบดีรองอธิบดีกรมชลประทานผู้ล่วงลับไปแล้ว เล่าในหนังสือ **“อาจริยบูชา”** ว่า ในปี 2494 ม.ล.ชูชาติ และข้าราชการกรม ลงเรือจากกรมชลประทานล่องไปตามแม่น้ำต่างๆ เพื่อสำรวจ

หาจุดที่ตั้งทิวงานเขื่อนเจ้าพระยา และประตูละบายน้ำในแม่น้ำน้อย แม่น้ำสุพรรณบุรี ใช้เวลาทำงานสำรวจไป เซ็นต์หนังสือไป และกินนอนในเรือเนิ่นนานถึง 45 วัน กว่าจะได้จุดที่เหมาะสมก่อนลงมือก่อสร้างในปี 2495 แล้วเสร็จในปี 2500 โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดเขื่อนเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2500

เขื่อนเจ้าพระยาเปิดใช้งานได้ถึงปี 2502 เกิดน้ำท่วมใหญ่จากพายุดีเปรสชัน ม.ล.ชูชาติ เล่าในหนังสือ **“วิธีการป้องกันน้ำท่วม”** ว่า กรมชลประทานได้ป้องกันที่ราบลุ่มภาคกลางที่เป็นอุข้าวของประเทศด้วยการอาศัยเขื่อนเจ้าพระยา และคลองในโครงการเจ้าพระยาเป็นเครื่องบรรเทาอุทกภัย โดยส่งน้ำเข้าไประบายในทุ่งบ้าง แล้วระบายน้ำส่วนที่เหลือไปเก็บไว้ทุ่งตะวันออกที่ปลูกข้าวลอยน้ำ คือทุ่งสนามแจง ทุ่งทำรัง ทุ่งมหาธาตุ และทุ่งบางปะหัน ทำให้น้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาไม่สูงขึ้นโดยรวดเร็ว แล้วค่อยๆ ผ่อนระบายทั้งลงมาไม่ให้ปะทะกับจังหวัดน้ำทะเลขึ้น

“เพราะฉะนั้นระดับน้ำได้จังหวัดชยันท (ใต้เขื่อนเจ้าพระยา) ไม่สูงขึ้นอย่างรุนแรง ขณะเดียวกันทุ่งฝั่งตะวันออกเกือบทั้งทุ่งก็ไม่ได้ได้รับความเสียหายเลย”

นี่คืออานิสงส์ของเขื่อนเจ้าพระยา ซึ่ง ม.ล.ชูชาติ ยังได้เก็บข้อมูลย้อนหลังโดยเปรียบเทียบผลกระทบจากน้ำท่วมก่อนและหลังการก่อสร้างเขื่อนเจ้าพระยา โดยยึดเอาปี 2460 ก่อนสร้างเขื่อน เปรียบเทียบกับปี 2502 ที่สร้างเขื่อนเสร็จแล้ว และมีระดับน้ำท่วมสูงเท่ากัน แล้วพบว่าในปี 2460 มีน้ำท่วมทุ่งเจ้าพระยาเสียหายไป 2,200,000 ไร่ แต่ในปี 2502 น้ำท่วมเสียหาย 640,000 ไร่ เท่ากับเขื่อนเจ้าพระยาสามารถช่วยน้ำไว้ได้ 560,000 ไร่ คิดเป็นมูลค่า 3 ไร่/เกวียน/ 70 บาท เป็นเงิน 240 ล้านบาท

மாகมายขนาดไหนลองเทียบเงินกู้ธนาคารโลกสร้างเขื่อนเจ้าพระยา 360 ล้านบาท ก็คงเห็นคำตอบ

กบข.เอาใจสมาชิก

จัดทริปเที่ยวทั่วไทย "ทัวร์รถไฟสุขใจกับ กบข."

สารนำรู้จัก กบข.
www.rid.go.th

นางสาวโสภณวดี เลิศมนัสชัย เลขาธิการกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) กล่าวว่า กบข.ได้จัดโครงการ **"ทัวร์รถไฟ สุขใจกับ กบข."** ท่องเที่ยวโดยรถไฟ 3 ทริปสุดฮิตสำหรับสมาชิก กบข. ได้แก่ ทริป **"เพลินชมไพร ไปเมืองกาญจน์"** ราคา 1,999 บาท/คน ทริป **"รำลึกความหลังสำราญ ณ หัวหิน"** ราคา 2,999 บาท/คน และทริป **"แอ่วเจียงใหม่ ให้อายหนาว"** ราคา 6,999 บาท/คน ซึ่งทางรถไฟแห่งประเทศไทย หรือ ร.ฟ.ท. จัดทำ **"รถโบกี้พิเศษจัดเฉพาะวีไอพี"** และ **"รถโบกี้ท่องเที่ยวพิเศษ"** ซึ่งปรับปรุงมาจากตู้รถไฟ เจอาร์เวสต์ ให้เหมาะสำหรับการจัดกิจกรรมและสัมมนา โดยเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น ห้องครัว / ห้องน้ำ / ห้องพักผ่อนส่วนตัว และคาราโอเกะ เพื่อให้บริษัทเอกชน / หน่วยงานราชการ และประชาชนทั่วไป เข้าจัดกิจกรรมต่างๆ ระหว่างเดินทางท่องเที่ยว

นายสิทธิชัย พรหมลา รองผู้จัดการ ร.ฟ.ท. กล่าวว่า การจัดทำรถโบกี้พิเศษครั้งนี้ เป็นการสนับสนุนนโยบายของรัฐบาล ส่งเสริมให้ประชาชนท่องเที่ยวในประเทศให้มากขึ้น โดยเฉพาะการเดินทางท่องเที่ยวด้วยรถไฟ พาหนะที่ปลอดภัยและประหยัดที่สุด ซึ่งกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือ กบข. ร่วมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยหรือ ททท. และ ร.ฟ.ท. จะให้บริการทริปแรกกับโครงการ **"ทัวร์รถไฟสุขใจกับ กบข."** ใน 3 เส้นทางท่องเที่ยวหลัก คือ กาญจนบุรี / หัวหิน และเชียงใหม่ เพื่อเป็นหนึ่งในสวัสดิการให้กับสมาชิก กบข.

ชลประทาน
บริการประชาชน
สายด่วน HOTLINE

ศูนย์บริการร่วม
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ให้บริการข่าวสาร รับเรื่อง-ส่งต่อ
ขออนุมัติ อนุญาต รับเรื่องราวร้องทุกข์ ฯลฯ

- Call Center 1170
- เว็บไซต์ www.moac.go.th/builder/service
- อาคารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ชั้น 1 ถนนราชดำเนินนอก

แขวงบ้านพานถม เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10200

โทรศัพท์: 0-2281-5955 หรือ 0-2281-5884 ต่อ 250, 315, 373, 374, 384

กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เชิญชวนนักถ่ายภาพทุกระดับร่วมสร้างผลงานความประทับใจ

จากมุมมองของตนเองผ่านเลนส์ ในงานประกวดภาพถ่าย

หัวข้อ **“ความสุขกับชลประทาน”**

ชิงเงินรางวัลมูลค่ารวมกว่า **850,000** บาท

พร้อมโล่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประเภทรางวัลการประกวด

เปิดรับภาพถ่ายจากช่างภาพทุกระดับทั่วประเทศ

โดยรางวัลของการประกวดแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

1 รางวัลระดับประเทศ (ประเภท บุคคลทั่วไป นักเรียน นิสิต นักศึกษา)

2 รางวัลระดับจังหวัด (77 จังหวัด) (ประเภท ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ)

3 รางวัลผลงานภาพถ่ายระดับจังหวัดยอดเยี่ยม(คัดเลือกจากภาพที่ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับจังหวัด ภาคละ 5 ชุด ส่งเข้าตัดสินเพื่อรับรางวัลระดับจังหวัดยอดเยี่ยม 1 รางวัล)

ระยะเวลาการส่งผลงาน

ตั้งแต่วันที่ 3 มิถุนายน - 30 สิงหาคม พ.ศ.2556

ส่งผลงานด้วยตัวเองหรือส่งทางไปรษณีย์มาที่

กลุ่มประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ กรมชลประทาน เลขที่ 811

ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

(ในเวลาราชการ)

โดยจะถือว่าวันที่ประทับตราไปรษณีย์เป็นสำคัญ

ดาวน์โหลดใบสมัครและรายละเอียดโครงการได้ที่ www.rid.go.th

หรือสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมที่ โทร 02-241-0965

และ 02-243-6974

ประกาศผลการตัดสินภายในเดือนกันยายน 2556